

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Qvæstionvm Regvlarivm R. admodum P.
Emanuelis Roderici Lusitani, S. T. Lectoris Prou. S. Iacobi
Reg. Obseru. Ordin. Mino. Diffinitoris**

Rodrigues, Manuel

Lvgdvni, 1621

Monasterium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41743

276 M O N A S T E R I V M.

Reform. cap. 4. Expediit tamen, ne defraudentur benefactores defuncti, speciales fieri, sacrificij applicationes, commemorationes, siue etiam collectas pro defunctis, quas nihil valeat etiam in diebus solemnibus addi. *art. 3.*

M O N A S T E R I V M.

Vide Alienatio, Alimenta Edificia, Hereditas, Paupertas.

AD ingrediendum Monasteria Monialium, duo requiruntur, & causa moraliter necessaria, & proprij Superioris licentia in scriptis obtenta; Episcopi quidem pro Monasteriis sibi, vel immediate Sedi Apostolicæ subiectis, Abbatis verò, aut alterius Regularis Prælati pro exemptis. Potest tamen Superior generalem facultatem comittere Abbatissis, vel Monialium Confessariis, vt scilicet in eius absentia pro necessitatibus repentinis ingrediendi aliis licentiam donare valeant; & quamuis non commisisset liceret Abbatissis in tali casu ex præsumpta interpretatiua voluntate Superioris Medicos, chirurgos

Car

MONASTERIVM. 277

Carpētarios, & alios, quorum opera
repentē passim egent Moniales ad-
mittere. *rom. 1. q. 46. art. 2.*

Nullus Papa inferior authorita-
tem habet faciendi licentiam ad
intranda Monasteria Monialium
Sanctæ Claræ sine causa in earum
Regula expressa: cum enim sint
strictioris Observantiæ, non inten-
dit *Concilium Tridentinum* eas re-
laxare. Et cum specialiter Fratri-
bus Minoribus talis ingressus in-
hibeatur, specialis etiam pro ipsis
requiritur licentia; adeo, ut quam-
vis Cardinalis, aut Episcopus au-
thoritatem habeant eligendi socios
ad intrandum, nequeant prædictos
Minores eligere, nisi de illis expres-
sè in licentia mentio habeatur.

art. 3.

Superiores sicut causa moraliter
rationabili interueniente possunt
cum subditis dispensare, ita & cum
seipsis. *art. 5.*

Nam secundum æquitatem ne-
cessitas moralis (iudicio peritorum)
excusat ab omni præcepto Ecclesiæ.

art. 4.

Possunt Prælati facultatem con-
cedere

cedere mulieri generosæ intrandi
& manendi intra septa Monaste-
rij, cum tribus aut quatuor puellis,
si nequeat in sæculo absque suæ fa-
mæ dispèdio manere; sicut & intro-
mittendi puellas minores duode-
cim annis honestæ educationis gra-
tia. *Ex Concilio Tridentino, sessione*
25. de Regular. cap. 21. Quod licet
etiam ad Monasteria Sanctæ Cla-
ræ, & Conceptionis de iure exten-
di possit: id tamen iam non est in
vfu: nam pro similibus recurritur
ad Nuntium Apostolicum. *articulo.*
6.

Charitas, aut maior Dei honor
est sufficiens causa ad introducen-
das sæculares ancillas pro serui-
tiis vilioribus Communitatis, aut
infirmarum subsidio, intra clau-
suram non tantùm Monialiùm, quæ
non nisi ex præcepto Ecclesiastico
obligantur ad clausuram, sed etiam
earum, quæ ex Regula, vt sunt Cla-
rissæ, præsertim si Conuersas pro-
fessas ad supradiçta exequenda non
soleant admittere. Sed introductæ
è Monasteriis egredi prohibentur.
art. 7.

Pleras

MONASTERIVM. 279

Plerasque declarationes Cardinalium decernentes quas fœminas & puellas, & quibus de causis recipere, aut non recipere liceat in Monasteria Monialium, quibus solum ex præcepto Ecclesię clausura indicitur, vide *art. 10.*

Pœnam excommunicationis Pœnæ reservatæ, priuationis Officiorum, & inhabilitatis ad alia obtinenda, ipso facto incurrunt tam Moniales præsumentes admittere, quam aliæ personæ etiam Regulares quæcumque ex præsumptione intrantes in clausuram Monasterij extra casum necessitatis prætextu cuiuscumque licentiæ. *q. 47. art. 1.*

Excusantur tamen qui bona fide, obliuione, aut animi simplicitate, sine præsumptione, & dolo admittunt, aut ingrediuntur. *art. 2.*

Et aduertendum, quod pœna excommunicationis respiciat quidem omnes præsumentes admittere, aut intrare; sed pœna priuationis officiorum solas Abbatissas, & Superiores Conuentuum, quocumque nomine appellentur; non autem inferiores, & singulares dictorum

S 4 Con

Conuentum personas. *art. 3.*

Per *Conc. Tridentin.* videtur interdictus ingressus in Monasteria Monialium Sanctæ Claræ Cardinalibus & Protectori Ordinis; quamuis alias fuerit per Regulam proprius eorum Superior, *art. 6.*

Nequit etiam Confessor pro renouando Eucharistiæ Sacramento intrare; potest tamen cum socio, indutus Sacerdotalibus pro excipienda Confessione, & Communionem danda infirmis, non tantum per modum viatici, sed etiam omnibus iis diebus, quibus ipsæ ex Regula tenentur recipere. Item pro iuanda iam morti proxima, in die funeris ad exequias celebrandas, & sepulturam aperiendam etiam pro seculari. *art. 4.*

Præterea *Greg. IX.* etiam concessit liberam ingrediendi facultatem Fratribus earum obsequiis deputatis pro exercendo opere: quod commodè extra Monasterium fieri non potest. *ibid.*

Urbanus I V. prout continetur in ipsarum Regula, declarauit licere Generali Fratrum Minorum intrare,

re, quodcumque intus celebrare,
aut verbum Dei proponere volue-
rit, cum quatuor aut quinque Fra-
tribus. Et visitatori cum duobus
sociis ad tenendum Capitulum, vel
aliquid simile agendum, quod mu-
nus proprium tangat, & commodè
de foris fieri non possit, v. g. ad vi-
dendum num clausura periclitetur

art. 7.

Fratres Minores ex speciali con-
cessione Leon. X. inuitati à Prælatis
Monialium, licitè cum eis clausu-
ram ingrediuntur; obtenta tamen
licentia Superiorum, si sint subditi.

art. 8.

Sub excommunicatione Pij V. in
Bulla inhibitoria, ne mulieres etiam
Ducissæ præsumant Monasteria vi-
rorum intrare non comprehendun-
tur Regina, Regum filia, & Prin-
cessa, quæ libere id possunt. qu. 48.

art. 1.

Neque Fratres, qui mulieres sim-
plices non exceptas, sine dolo, per
inadvertentiam, & ignorantiam ad-
mittunt. *ibid.*

Possunt qualibet mulieres clau-
stra Regularium ingredi pro missa

S 5 Con

Concione, aliisque diuinis Officijs audiendis, si aliunde in Ecclesiam commodus non pateat accessus. Item quando fiunt Processiones, aut fidelium cadauera ibi sepeliuntur, vel pro eis fiunt suffragia; neque necesse est statim iis finitis eas expellere, sed tantum tempore moraliter congruo: attendat tamen Superiores, ne alias officinas interiores ingrediantur: nec mandent vt aliqua processio extraordinaria fiat, vt illius occasione possint mulieres dicta loca intrare; quo tamen casu neque ab ingredientibus, neque ab admittentibus, excommunicationis, aut predictæ constitutionis pœna incurreretur. *art. 3.*

Inspecta iuris communis dispositione, Regulares Canonici habitantes intra claustrum non possunt vilo modo vti seruitio mulierum, sicut nec alij Religiosi; sed bene si habitent domos seiunctas claustro contiguas *art. 4.*

Moniales, etiam Tertiariæ, & earum Prælati, contrauenientes Bullæ *Pij V.* vinculo excommunicationis Papalis ipso facto innodantur,

priuam

priuanturque dignitatibus, & officiis obtentis, & ad in posterum obtinenda inhabilitantur. Eadem etiam excommunicatione feriuntur sic egressarum fautores, & receptatores in hoc negotio. *q. 49. art. 7.*

Eugenius I V. præcepit, vt porta clausulæ Monialiū duplici sera obfirmetur, vna intus, cuius clauem habeat Abbatissa, altera deforis, cuius clauem conseruet Superior aut Confessor. Et *Greg. XIII.* in sua constitutione prohibuit, ne habeant ostium, per quod ex Monasterio veniant ad Ecclesiam communem secularibus. *art. 1. & 7.*

Possunt Prælati in certis casibus in iure & Regula Sanctæ Claræ expressis, dare licentiam egrediendi; hi autem sunt tres præcipui. Primus est, inuitabilis & periculosa necessitas, vt mortis violenter imminētis ab igne, aqua, hostium incurfu, & similibus casibus, in quibus etiam tenentur Moniales egredi cum licentia præsumpta, si absit Superior, & periculum sit in mora, ne sui ipsius interfectrices dicantur. At si periculum mortis sit ex agritudi-

ne

ne, cum talis mors non sit violenta, sed naturalis, non tenentur egredi, neque Prælati licentiam facere præsertim eis quæ sunt professæ clausuram. Secundus est, lepræ, epidimie, & similia membrorum nociuorum toti communitati. Tertius, quando vel in totum vel in partem essent transferendæ in aliud Monasterium reformandum, aut de nouo erigendum. Et quodcumque cum licentia egrediuntur, debent alibi in loco oportuno manere inclusæ ad tempus sufficiens tantum. *art. 2. 3. 4. & 5.*

Quilibet Monachus de iure communi licitè egreditur Monasterium cum facultate Superioris, etiam Cõuentualis, cum causa ab ipso Superiore iudicanda; de iure autem speciali maior causa requiritur; v. g. pro Carthusianis. Erit autem peccatum mortale, frangere clausuram quæ de iure communi Regulares obligat, quando cū contemptu Regulæ, professionis, & transgressione præcepti specialis Superioris, notabili scâdalo, aut damno notabili, Monasterij clausura violatur, alias nō. *q. 50. a. 1.*

Excusatur

Excusatur tamen à culpa mortali, qui accederet ad Superiorem, quasi appellando & grauaminib. sibi illatis a suis Prælati inferioribus, cum propria defensio sit de iure naturali. *art. 2. & quest. 29. art. 2. & q. 30. art. 3.*

Pius V. statuit, vt ita vnaquaque prouincia Fratrum Minorum de Obseruantia, sint ad minus duo Monasteria Recollecta, ex quibus Prouincialis Fratres extrahere nequeat absque causa. *tom. 2. q. 50. ar. 11.*

Monasteria etiam exempta, sunt territorij Episcopi, non Prælati Regularis, vnde sine eius licentia ædificari nequeunt; hinc est, quod Episcopus in Processione ingrediens Monasteriũ etiam exemptum, debet præcedere Prælatus licet sit Generalis totius Ordinis. *tom. 2. qu. 60. art. 1.*

Monasteria possidentia bona in communi, ea infraudare possunt, suntque capacia vassallorum, & iurisdictionis. *tom. 2. q. 79. art. 12. Vide Vassalli.*

Monasterium per fictionem iuris

lis,

ris, pietatem, & Fauorem Religionis intendentis, habetur loco Filij, *q. 78. art. 4.*

Monasterium succedens in feudo potest conueniri coram domino feudi in causa feudali, tam super proprietate quam super possessione, quia hæc causa est ciuilis; non autem in causa criminali, aut ciuili ex delicto proueniente; hæc enim debet remitti ad Iudicem Regularem ipsius Monasterij, vt tradunt *Innocent. & alij*, In causa autem maioratus nusquam ad Iudicem sæcularem trahi potest. *q. 63. art. 10.*

Neque conueniri coram Iudice sæculari, nisi in temporalibus, in quibus licitè reconuenitur coram eo sæculari, coram quo alium ipse conuenit. *art. 11.*

Et pro ostensione testamenti, in quo Monasterium à laico hæres instituitur; si v. g. vult se opponere & contradicere testamento *articulo. 12.*

Ad tollendos scrupulos *Leo X.* declarauit Fratres Minores posse habere sumptuosa Monasteria iam constructa, quæ etiam *Clementi*

mens V. inhibuerat sub excommunicatione relinqui, sine licentia Sedis Apostolicæ. tom. 3. q. 5. art. 1.

Fratres deputati seruitio Monasteriorum Sanctæ Claræ, nequeunt habere administrationem temporalium, quorum sunt incapaces; sed tantum spiritualium. *art. 2.*

Bona Monasterij destructi sunt transferenda ad illud, ad quod Monachi sunt translati. *art. 4. & 5.*

MONACHVS.

Monachi nomen solitarium, & quid triste significat, vnde ius quosdã reos cum Monachis in monasterium detrudit, quasi in honestum carcerem, & locum pœnitentiæ. *tom. 2. q. 23. art. 7.*

Monachatus non præsupponit Clericatum, aut idoneitatem ad illum; vt supponit status Canonico-
rum Regularium. *q. 52. art. 5.*

Cœpit Monachatus, quando olim cœperunt aliqui solitariam vitam agere, qui postea in Congregationem se collegerunt à consortio hominum separatam, nunquam tamen potuerunt Iudicem ordinarium super se constituere, licet eorum